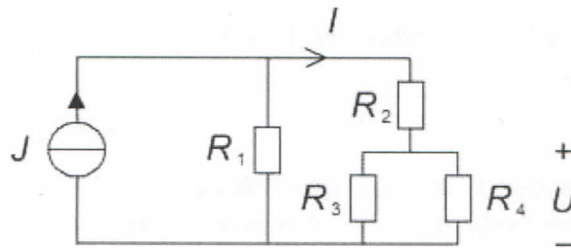

Oman ohjelmoitavan laskimen käyttö sallittu.

1. Mitä lineaarisuuden käsite tarkoittaa? Tarkastellaan oheista kytkentää, jonka sisäänmenona on lähdejännite J ja ulostulona kuvaan merkitty jännite U . Arvataan kyseisen jännitteen arvoksi $U = 1$ V. Todenna lineaarisuuden käsitteen avulla kyseisen jännitteen oikea arvo. $R_1 = 2 \Omega$, $R_2 = 0.5 \Omega$, $R_3 = 1 \Omega$, $R_4 = 1 \Omega$, $J = 6$ A.

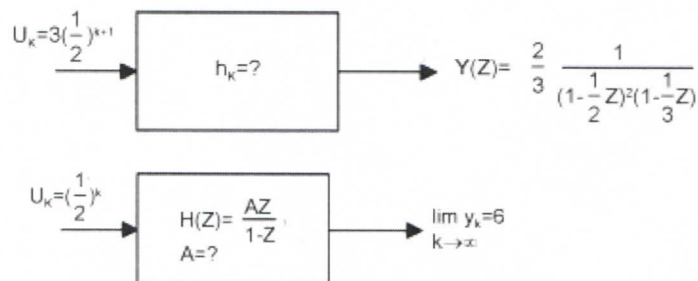

2. Vastuksen kautta kulkeva virta kasvaa sekunnin välein yhtälön

$$i_k = 1.8 i_{k-1} - 0.81 i_{k-2} + 0.01$$

mukaisesti. Kuinka suuri vastuksen resistanssi R voi olla, jotta vastuksen yli oleva jännite ajanhetkellä 30 s on pienempi kuin 25 V? Vastuksen virta ajanhetkellä 0 s on 2 A ja ajanhetkellä 1 s 2.8 A.

3. Tarkastellaan kahta lineaarista, diskreettiaikaista järjestelmää. Määritä kumpaisessakin tilanteessa kuvaan merkityt kysytyt suuret.

KÄÄNNÄ!

4. Sähköpiirissä käämin yli olevaksi jännitteeksi on muunnostasossa saatu

$$U_L(s) = \frac{4s^2 + 6s + 24}{(s+1)(s+2)(s+3)}$$

Määritä aikatasossa käämin kautta kulkeva virta, kun aika t rajatta kasvaa, ts.

$$\lim_{t \rightarrow \infty} i_L(t) = ?$$

Virran alkuarvo $i_L(0) = 1$ A ja induktanssi $L = 2$ H.

5. Oheisen piirin kytkin k suljetaan ajanhetkellä $t = 0$. Tätä ennen piiri on ollut jatkuvuustilassa, jolloin lähdevirta $J(t) = 3$ A. Kun kytkin sulkeutuu, lähdevirta $J(t)$ muuttuu arvoon $J(t) = e^{-t} \cos t$ A. Määritä käämin kautta kulkeva virta $i_L(t)$, kun $t \geq 0$. $R_1 = R_2 = 2 \Omega$, $R_3 = 4 \Omega$ ja $L = 5$ H. (Vihje: Kun $t \geq 0$ s, (jolloin kytkin on siis kiinni), tee piiristä yksinkertaisempi lähdemuunnoksen ja vastusten yhdistelemisen avulla. Muodosta tilannetta kuvaava DY ja ratkaise se Laplace-muunnoksen avulla.)

